

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR
 ASSOCIATION OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES AND CRAFTS CZ
 DIE ASSOZIATION DER KLEINEN UND MITTLEREN BETRIEBE UND HANDWERKER CZ

AMSP ČR

Výsledky průzkumu č. 9 AMSP ČR

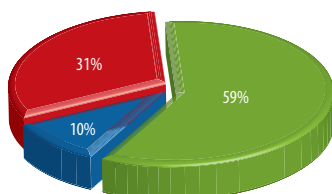
Názory podnikatelů na přístup bank k podnikatelům a firmám

Zadání průzkumu

V průběhu posledních dvou let bylo podnikání zvláště obtížné. Průzkum se zaměřil na názory a zkušenosti malých a středních firem a živnostníků s podporou jejich banky v této době. Respondenti hodnotili, zda si jich banka nyní cení více, či zda je dokonce donutila k přechodu k bance jiné, dále jaké parametry porovnávali při výběru bankovních produktů, u kterých bankovních domů mají své úvěry a jak vnímají ochotu různých bank na českém trhu půjčovat. V neposlední řadě se vyjádřili rovněž k podmínkám plateb a poplatkům v eurozóně.

1.

Máte za to, že se zlepšil přístup Vaší banky k Vám oproti stavu před rokem?

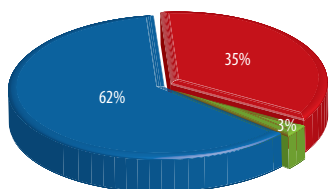

■ Ano
 ■ Ne
 ■ Částečně

60% podnikatelů má za to, že se přístup bank nezlepšil, třetina se domnívá, že se přístup zlepšil částečně a 10% podnikatelů zlepšení opravdu pocítilo. Vzhledem k tomu, že podnikatelé vnímají služby banky zejména prostřednictvím ochoty financovat jejich aktivity, je patrné, že většina malých a středních podniků nezaznamenala uvolnění úvěrování firem. V porovnání s hodnocením podnikatelů z listopadu 2009 však došlo k viditelnému zlepšení. Před rokem a půl negativně hodnotilo přístup bank 71% podnikatelů.

2.

Věnoval/a jste v průběhu posledních dvou let více času srovnávání nabídek a výběru nejvhodnějších bankovních produktů a služeb (depozitních a úvěrových) na trhu?

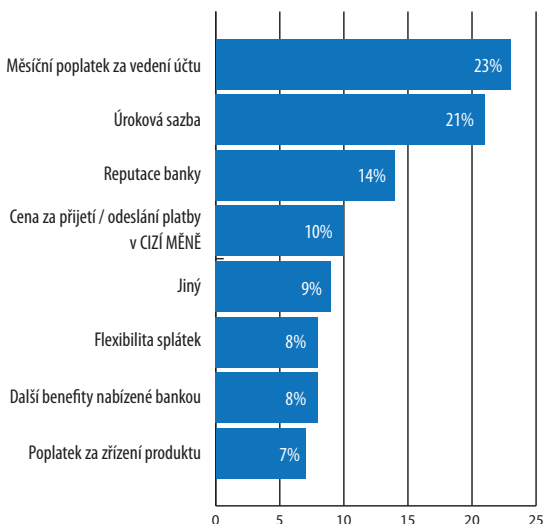

■ Ano
 ■ Ne
 ■ Nevím

V době krize podniky začaly aktivně vyhledávat a srovnávat nabídky finančních služeb a produktů od jiných bank a neomezovaly se pouze na svoji první banku. Turbulentní doba vyprovokovala i u jinak věrných bankovních klientů aktivitu sledující případnou změnu banky nebo rozšíření spolupráce o další banku.

3.

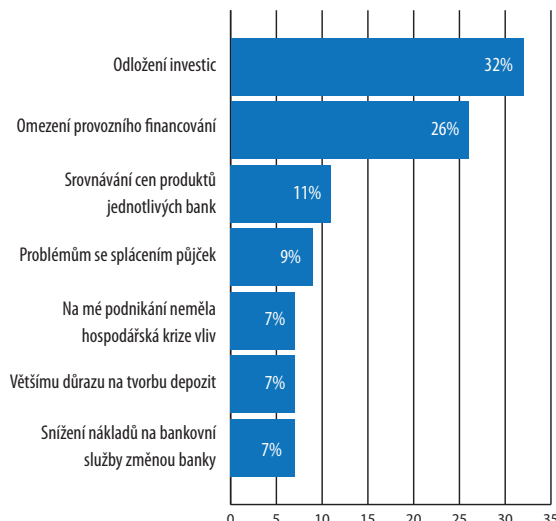
Které z uvedených parametrů byly v posledních dvou letech pro Vás rozhodující při výběru banky?

Měsíční poplatky a úrokové sazby byly v posledních dvou letech nejdůležitějšími ukazateli pro výběr banky, pověst banky se objevuje až za nimi. Výsledek dokládá velkou pozornost věnovanou nákladům na bankovní produkty v době krize. Je zřejmé, že při menších objemech bankovních transakcí jsou poplatky za vedení účtů pro malé firmy nepřiměřené. Rovněž je patrné, že tuzemští klienti jsou spíše konzervativnější a vnímají značku a stabilitu banky jako poměrně důležitý faktor při rozhodování s kým spolupracovat. Naopak marketingové benefity a jednorázové slevy nejsou pro malé firmy příliš podstatné.

4.

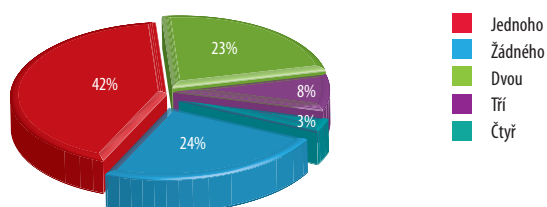
Jakým způsobem se hospodářská krize v letech 2008 - 2010 odrazila ve financování vašeho podnikání? Hospodářská krize vedla k:

Krize omezila ochotu bank financovat investice malým a středním firmám, stejně tak nižší poptávka a možné odbytové potíže přispěly k odkládání investic samotnými podniky. Malé a střední podniky vnímaly omezení i na straně provozního financování, zejména tlak bank na strukturu oběžných aktiv klienta, kterými za provozní financování ručí. Banky v průběhu krize utlumily investiční financování malých a středních firem, příp. jej nabízely za méně výhodných podmínek (vysoká spoluúčast investora, krátká doba splatnosti investičních úvěrů). Pouze sedm procent firem konstatovalo, že krize neměla na jejich podnikání vliv. Zajímavý je i údaj o problémech se splácením půjček, s čímž se potýkal prakticky každý desátý klient, což přibližně odpovídá statistikám bank.

5.

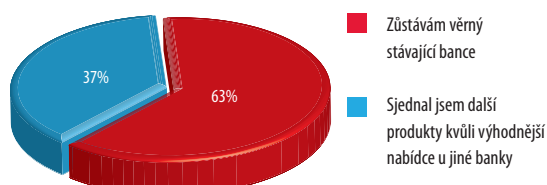
U kolika bankovních domů v České republice máte vedený úvěrový produkt?

Výsledky průzkumu vypovídají o tom, že firmy dávají přednost spolupráci s jednou bankou (42% firem). Žádný úvěr nemá u tuzemských bank jen 24% z respondentů.

6.

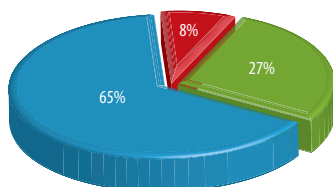
Přiměla vás hospodářská situace v letech 2008 - 2010 k tomu, abyste si sjednal/a další produkty kvůli výhodnější nabídce u jiné banky nebo zůstáváte věrný stávající bance?

Více než třetina firem si v důsledku krize sjednala výhodnější produkty u jiné než své první banky. Krize firmy donutila lépe se zorientovat na trhu bankovních produktů. Z pohledu budoucích nákladů na finanční služby, může mít do jisté míry nuceně získaný lepší přehled o trhu bankovních produktů ve výsledku pozitivní vliv na jejich další hospodaření.

7.

Myslíte si, že banky omezily v době krize dostupnost úvěrů?

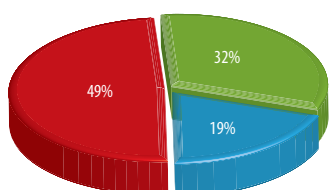

■ Ano
■ Ne
■ Nevím

Odpověď není překvapivá, to, že některé banky omezily úvěrování v době krize, je obecně známé a trvale diskutované. Pouze 8% klientů tvrdí, že tomu tak není, ostatní neví, což zase koresponduje s tím, že téměř čtvrtina respondentů nečerpá žádný úvěr a nejsou tudíž schopni situaci posoudit.

8.

Už se jejich přístup podle Vašeho názoru zlepšil a úvěry jsou v současné době dostupnější než byly v posledních dvou letech (2009 - 2010)?

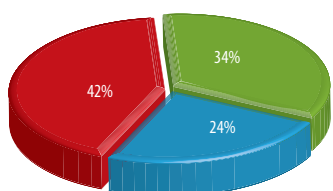

■ Ano
■ Ne
■ Nevím

Polovina dotázaných se domnívá, že zatím žádné změny nenastaly, nicméně odpověď již není tak jednoznačná jako kritika financování v době krize, z čehož lze dovodit, že postupně ožívování ve financování skutečně nastává, mj. se to domnívá každý pátý respondent.

9.

Máte přehled o podmínkách plateb a poplatcích v eurozóně?

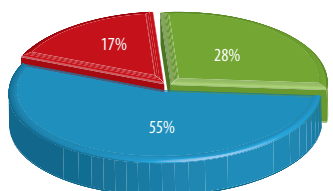

■ Ano, zcela jistě
■ Ne, nemám přehled
■ Nejsem si jistý/á

Celých 76% malých a středních firem nemá jasný přehled v této oblasti. Zhruba čtvrtina má jasný přehled o podmínkách plateb a poplatcích v eurozóně, dalších 42% si není jisto a více jak třetina přiznává, že nemá přehled. Výsledky odpovídají faktu, že většina malých a středních podniků není exportně nebo importně zaměřena a tudíž nijak zásadně nesledují podmínky a ceny mezinárodních plateb.

10.

Pokud byste měl možnost využívat europlatby za stejně nízké poplatky, jako je běžné v eurozóně, uvažoval byste o přechodu k jiné bance, která nabízí srovnatelné podmínky platné v eurozóně?

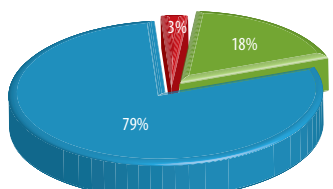

■ Ano
■ Ne
■ Nevím

Více jak polovina podnikatelů, celých 55%, by volila jinou banku s lepšími podmínkami. Respondenti přirozeně reagují na lepší nabídku, a to i za situace, že by okamžitě mezinárodní platební styk nevyužili (viz otázka 9). Lze z toho nepřímo odvodit, že se mnohé firmy připravují na to, že budou v určité době tyto služby využívat.

11.

Považujete vysoké poplatky za europlatby, které banky v České republice v porovnání s eurozónou účtují, za diskriminační?

■ Ano
■ Ne
■ Nevím

Zajímavá odpověď. Téměř 80% podnikatelů považuje vysoké poplatky za europlatby za diskriminační. I přes fakt, že většina respondentů nemá přehled nebo si není jista o výši poplatků za mezinárodní platební transakce (viz otázka 9), je 80% dotazovaných přesvědčeno, že poplatky jsou vysoké. Přestože mnoho firem nesleduje výši poplatků za europlatby, uvědomují si, že jejich výše v ČR oproti eurozóně je vysoká.

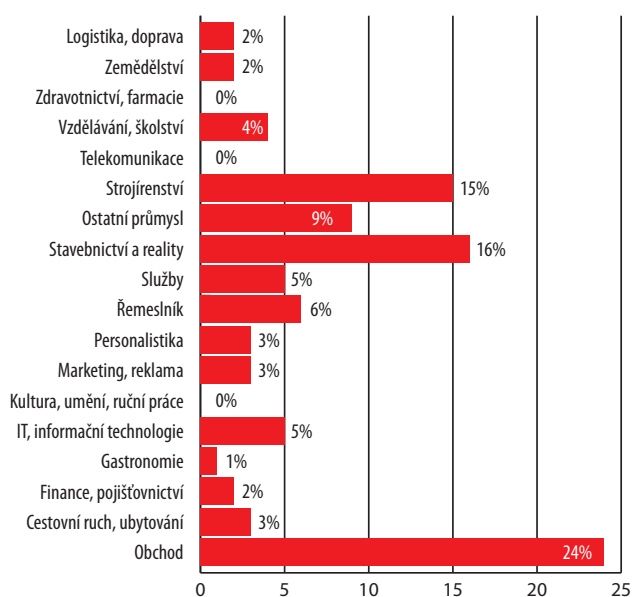
SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ:

Téměř 60 % podnikatelů má za to, že se přístup bank za poslední rok vůbec nezlepšil, pouhá desetina respondentů vnímá opak. Výsledek dokládá trvalou obezřetnost bank financovat podnikatelskou sféru. Složitě období krize vyprovokovalo i u jinak věrných bankovních klientů větší srovnávání nabídek bankovních produktů a služeb na trhu. Rozhodujícím se stal měsíční poplatek za vedení produktu, který je pro malé firmy nepřiměřený a společně s úrokovými sazbami významnou nákladovou zátěží. I přes nespokojenost je z průzkumu zřejmá konzervativnost tuzemských klientů, kteří vnímají citlivě značku a stabilitu banky. Svědčí o tom i skutečnost, že dle tohoto průzkumu spolupracuje 42% malých a středních podniků pouze s jedním bankovním domem. Velké kritice jsou ze strany malých a středních firem podrobeny podmínky investičního financování ze strany bank, které jsou pro ně nepřijatelné z důvodu vysoké požadované spoluúčasti investora, krátké době splat-

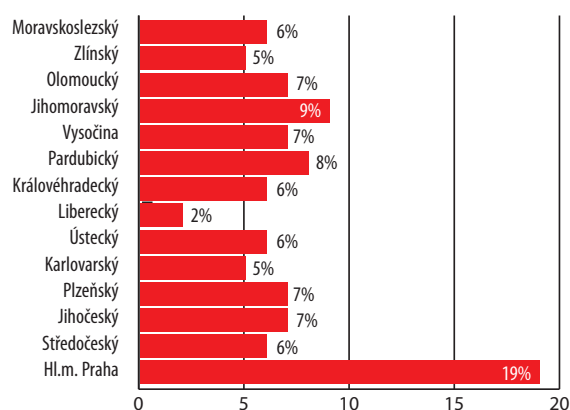
nosti investičních úvěrů apod. S problémem splácení půjček se tak setkal prakticky každý desátý klient. Z tohoto důvodu také začalo 37% respondentů jednat s jiným bankovním domem ohledně výhodnější nabídky, což svědčí o nespokojenosti s financováním podnikání. Není překvapivé, že 65 % respondentů si myslí, že banky v době krize omezily dostupnost úvěrů a prakticky polovina dotázaných se domnívá, že zatím žádné změny nenastaly. V hodnocení ochoty různých bank na českém trhu půjčovat se nejlépe umístila Komerční banka následovaná ČSOB a Českou spořitelnou, z menších bank je pak nejlépe hodnocena GE Money Bank. V připojeném komentáři k dotazníku nejčastěji podnikatelé nejvíce kritizovali enormně vysoké bankovní poplatky, které označili za vysoce amorální a požadovali je snížit na úroveň poplatků v mateřských zemích bank. Dále požadovali, aby vznikaly banky s českým kapitálem.

STRUKTURA VÝBĚROVÉHO VZORKU

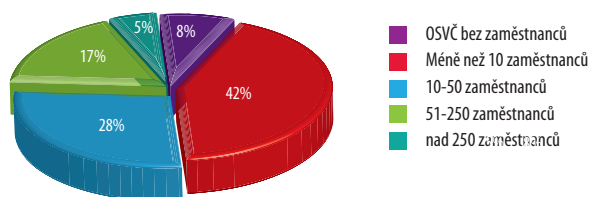
Obor podnikání

Kraj sídla firmy

Počet zaměstnanců

Základní informace k 9. průzkumu:

Účast: 234 respondentů z řad malých a středních podniků a živnostníků z oborů průmysl, stavebnictví, služby, zemědělství a obchod. Respondenti byli vybíráni v souladu s metodologií ČSÚ. Realizace šetření byla provedena metodou CAWI doplněnou o telefonické dotazování.

Základní informace k projektu:

Cílem projektu AMSP ČR je odborná analýza problémových oblastí podnikání malých a středních podniků a živnostníků formou průzkumů. Celkem bylo realizováno již 8 průzkumů, toto je 9. v pořadí. Všechny realizované průzkumy AMSP ČR naleznete na www.amsp.cz, sekce „Nepřehlédněte“.

Realizátor
projektu

Sběr dat byl proveden
systémem Digital Survey s.r.o.

GE Money Bank

Zadavatel průzkumu

duben 2011
www.amsp.cz

Troll CD
člen AMSP ČR

Grafické zpracování a tisková produkce:
Troll CD s.r.o. | www.trollcd.cz